

Libertatea presei, eternul dușman

Senatul a votat, în unanimitate, un proiect de lege privind modificarea *Legii audiovizualului*, astfel încât televiziunile să fie obligate să difuzeze știri pozitive și negative în proporții egale. *Revista 22* p. 3

Puținii cetățeni care se vor fi întrebat ce face oare liberalul Ioan Ghișe când nu perorază la *Realitatea TV* au aflat răspunsul pe 25 iunie, când Senatul a votat, în unanimitate, un proiect de lege privind modificarea *Legii audiovizualului*, astfel încât televiziunile să fie obligate să difuzeze știri pozitive și negative în proporții egale. Legea, considerată aberantă nu numai de *Clubul Român de Presă*, ci și de premier, este rodul gândirii politice comune a domnului Ghișe și a vicepreședintelui PRM, Gheorghe Funar, ambii fiind inițiatorii proiectului. Așadar, când nu-și înjură adversarii politici, liberalul Ioan Ghișe caută, împreună cu Gheorghe Funar, metode de a aduce presa la ordine. Evident, amândoi o fac în numele protejării sănătății mintale a națiunii, grav afectată, susțin ei în expunerea de motive, de avalanșa de știri negative. Ziarștii, nu politicienii, sunt deci cei care deprimă poporul.

Este, probabil, inutil să mai subliniem și noi stupidența acestei legi, după comentariile și analizele făcute deja de *CRRP*, de *Agenția de Monitorizare a Presei* și de aproape toți editoriaștii. De altfel, este și foarte ușor s-o desfințezi cu câteva întrebări simple, de tipul: este amânarea votului din Camera Deputaților, privind începerea urmăririi penale a lui Adrian Năstase, o știre pozitivă sau negativă? Evident, ea

este pozitivă pentru fostul premier PSD, dar negativă pentru cei care doresc o justiție independentă și diminuarea corupției. Rezultă așadar că, atunci când nu ne reținem strict la sarcinile electrice, noțiunile pozitiv și negativ sunt relative și nu au cum să fie reglementate. Cum orice lege are nevoie de o metodologie de aplicare în tocmă de guvern, este de așteptat ca această lege să nu fie aplicată vreodată, pentru că va fi greu de găsit, până și în România, un guvern atât de inconștient încât să se apuce să definească știrile.

Putem, desigur, să ne amuzăm, întrebându-i retorici pe cei doi parlamentari dacă reglementarea propusă se referă și la știrile meteo, caz în care ar trebui să avem grijă să echilibrăm o știre despre furtuni în Moldova, să spunem, cu una despre vremea frumoasă de pe Coasta de Azur, ca să liniștim națiunea, să nu se deprime. Mai greu va fi cu știrile sportive, căci, evident, echipa națională nu va putea să piardă un meci și să-l câștige în același timp, pentru a asigura echilibrul cerut de aleșii națiunii, iar știrea că Pijurcă nu părește naționala este pozitivă doar pentru Pijurcă.

Oricât de amuzante ar fi exemplele care ilustrează stupidenția legii, e bine să ieșim totuși din logica acestui act normativ malformat. Și aceasta pentru că știrile, jurnalismul în general, nu operează cu criteriile pozitiv-negativ, ci cu cele de adevăr-fals și relevant-irrelevant. Lor li se pot subordona unele indicații editoriale care țin de standarde de decență și umanitate de tipul celor elaborate deja de *BBC*, care vor dicta, de pildă, că nu se dau numele

legislative demonstrează nu numai superficialitatea cu care fostul ministru se raportează la activitatea de legiferare, ci și resentimentele și frustrările care-l animă, după ce presa i-a demonstrat inadecvarea la exigențele funcției de ministru de Externe. Or, în concepția domnului Ciocianu și a colegilor săi de Parlament, televiziunile – mai ales televiziunea publică – există doar pentru a le promova imaginile. În fundul sufletului, toți politicienii doresc, de fapt, transformarea mass-media într-un imens serviciu de propagandă în folos propriu, fiind pregătiți să calce în picioare libertatea presei ori de câte ori au prilejul. Nu au adoptat ei, după scandalul Remeș-Mureșan din octombrie, un proiect de *Cod Penal* care-i trimitea direct în închisoare pe jurnaliștii care difundau informații legate de anchete, indiferent dacă aceste informații erau de interes public? Articolul de lege a fost modificat doar în urma scandalului public izbucnit după ce presa a descoperit ce-i pregăteau pe șest politicienii, care se laudă că slujesc instituția fundamentală a democrației.

Maxima gravitate a votului din Senat constă tocmai în faptul că avem o clasă politică cu „față europeană”, dar care, în fond, este la fel de ostilă principiilor democratice ca și Robert Mugabe, iar această aversiune față de libertatea presei se reproduce și la noile generații de politicienii: toți vor imunitate față de presă și de adevăr. Aceasta este, fără doar și poate, o știre 100% negativă și mă tem că va fi greu de găsit o știre pozitivă pe măsură.

★ Am auzit o fată de la o emisiune din aia de ghicit litere cum a zis, nervoasă: „Nu-mi vine să cred că stau de atâtea minute aici și nu ghicește nimeni răspunsul”. Păi, credeam că tocmai de-aia își ia banii, ca să stea fix atâtea minute acolo. Nu-mi vine să cred că nu-i vine să creadă că stă atâtea minute acolo.

★ Apropo de litere. Cuvântul de care era vorba mai sus era un prenume din care lipsea o singură literă. Cuvântul era „C*lina”. După cum vedeți, ar putea să fie una dintre vreo trei variante. Ca să nu le mai punem la socoteală pe alea aproape imposibile, dar nu complet inexistente. Asta e problema cu numele proprii, că poate să fie absolut orice. Până și Clina. Asta dacă se acceptă diacriticele.

★ Frate, io o să trimit o asistentă sau un pui de cimpanzeu la Smiley să îl caute în cap. De fiecare dată când îl văd, pe el sau pe vreunul din grupul lui, are pălărie pe cap. Mai puțin Moga, care se chinuiește cam mult cu pălăriile din cauza crețului. Dar pe Smiley nu îl înțeleg. Ce are de ascuns de nu și-o mai dă jos? Am înțeles că așa era moda acum cinci ani, când a apărut el prima oară, dar acum? N-ar încerca și ei o căciuliță de astrahan, ceva?

★ Smiley are o melodie pe care am văzut-o accidental pe U TV și care se numește ceva de genul „Gura mea e preocupată cu gura ta”. Din păcate, nu pot reproduce toate variantele de versuri care s-au enunțat în redacție, dar nu e greu de imaginat. Pot să zic doar că, în mare, gura lui Smiley a fost, preț de un sfert de oră, mai preocupată cu alte chestii decât cu gura prietenei lui. Cu muzica nu cred că a fost preocupată vreodată, la cum falsă. Oricum, felicitări pentru versuri. Cred că ăia de la HiQ mor de invidie.

★ Pentru cine nu știe de la Discovery, vipera de deșert a primit un punctaj total de 17 puncte din totalul de 30 pentru abilitățile ei distructive. Cam puțin, pentru că veninul ei nu e mortal. V-am oferit această informație tocmai pentru că vin vacanțele și e posibil să apară vipere din astea și la noi pe litoral. Despre păianjenul cu carapace încă n-am găsit vreo informație.

★ Am văzut la PRO TV un reportaj despre succesul biologilor marini de la Constanța care au reușit reproducerea în captivitate a călușilor de mare. Pentru cititoarele noastre mai puțin informate,

trebuie să precizăm că viața de familie a călușilor de mare e foarte specială. Asta pentru că sînt monogami și masculul e foarte casnic. Practic, ieșuța de mare e armăsar în casă, iar lucrurile merg afiș de departe cu feminismul la specia lor încît călușul mascul e cel care rămîne însărcinat și naște, timp în care, probabil, femela căluș de mare se face muci cu prietenele după ce iese de la maternitate, pardon, paternitate.

★ Realitatea TV a reușit să spargă plictiseala cu o știre de la alegerile locale de la Săscut, unde s-a prezentat la urne un individ îmbrăcat cu o platoșă de ghips trasă peste cămașă. Suferise multiple fracturi și cum nu voise cu nici un chip să piardă alegerile, venise să voteze cu ghipsul pe el. Mi s-ar părea foarte interesant ca acest gest disperat să poată lansa o modă în materie de vestimentație electorală. În fond, așa cum există carte de alegător, de ce n-ar exista și un costum de alegător din ghips? Oricum, bătăliile electorale se lasă ori cu oase roase, ori cu oase rupte.

★ Profit de ocazia terminării Campionatului European de fotbal ca să spun că m-au obosit la culme alde Grădinescu și Enăchescu, ca să nu mai spun de Cornel Dinu, cu comentariile lor despre „jenicerii și spahii lui Terim”. Dom’le, dacă mergem pe logica asta, normal ar fi trebuit ca pe tot parcursul competiției alde Mutu și Chivu să fi fost numiți „moșnenii lui Pișcurcă”. În fond, au jucat ca niște jărani, nu?

★ Simbătă seară, pe la ora la care de obicei apărea zina surprizelor, acum se difuzează pe Antena 1 cam același format de emisiune al Mihăelei Rădulescu. Dar simbăta asta, zapînd, am reușit să o văd exact la aceeași oră pe Andreea Marin. Știți pe ce canal? Pe TVR Cultural. Mă gîndesc dacă nu cumva trebuia să trimit „trampla” asta, spre publicare, la *Ideii în dialog*, ca să nu se supere doamna Bănică pe noi.

★ Știți întrebările, însoțite de graficul procentelor, care apar de obicei în dreapta ecranului la emisiunile lui Dan Diaconescu. De data asta, la o dezbatere pe marginea gropii în care o fi/nu o fi Elodia, întrebarea suna cam așa: „Vă place de soția lui Tolea?”. Soția lui Tolea era taman tanti care vorbea de ore întregi în emisiune. Eu înțeleg că emisiunea e lipsită de orice urmă de coerență, astfel

că nu poți formula o întrebare cu privire la subiect, dar parcă nici chiar așa. Păi, o să ajungem să răspundem la întrebări precum „Vă uitați la OTV în acest moment?” sau „Aveți televizor?”.

★ La toate meciurile echipei Germaniei, fotbalistii nemți au fost porecliți de comentatori Panzerele. Într-adevăr, chiar și astăzi, cel mai bun tanc din lume este unul german (Leopard-2), dar n-am auzit să se fi spus despre jucătorii

ruși Kalașnikoavele sau Katiușele, despre francezi Camemberturile sau Beaujolaisurile ori despre italieni Pizzele sau Pastele. Despre români am auzit spunîndu-se niște chestii, dar dintre toate nu am reținut decît „lanțurile”. De aur, evident.

★ Mă uitam des la Discovery Science, fiindcă părea instructiv. Vineri, simbătă și duminică, non-stop, pe ecran a fost imaginea statică a unei menghine lîngă niște șaibe, în colțul din stînga sus tremurau niște pixeli, iar jos era bucata de subtitrare „alta pentru eșapament”. De vineri pînă duminică la prînz doar afiș s-a putut vedea pe Discovery Science! Mi-am pierdut încrederea în postul ăsta: adică te dai mare și arăți că știi cum se construiește o navă spațială ori un avion, dar nu găsești în tot postul un meseriaș cu o cheie, niște chit și sîrmă, să repare emițătorul, satelitul sau ce naiba s-o mai fi paradis?

★ Meșteri buni au cei de la Prima: duminică dimineată se difuza *S.O.S. Salvați-mi casa!* Mă uitam cu drag la meseriașii ăia, care ar fi fost în stare să scrie *Luceafărul* pe un bob de orez, cu trafalețul, fără să porcăiască parchetul, și mă gîndeam în paralel la meșterii cu care am avut de-a face în ultimii ani. Inclusiv la cel care, în iulie 2005, mi-a zugrăvit un perete fără să dea jos tablourile! La bogata și dureroasa mea experiență cu meseriașii români pot spune că e ceva suspect la emisiunea de pe Prima: ăia sigur sînt actori, iar drișcuiul, gletuitul, văruiul etc. sigur sînt trucaje făcute pe calculator, ca în filmele SFI

Viața mi-a demonstrat că e mai credibilă sabia laser a lui Darth Vader decît peretele ăla impecabil, fără var băgat în priză.

★ Duminică dimineată, în emisiunea *Realitatea All-inclusive*, se transmiteau live imagini din chipurile! – Vama Veche. Cînd am văzut că scria sus Vama Veche, am lăsat totul baltă și am mărit pupilele într-un mod foarte concupiscent, sperînd că, dat fiind renumele locului, voi vedea mai mult decît niște biete țite goale. Pînă la urmă m-am dezumflat ca un implant mamar cu silicon spart cu boldul de la mărtisor: în fundal se vedeau mii de blocuri, care nu semănau defel cu corturile din Vamă, iar cînd falsul a devenit prea evident, a dispărut și banda cu Vama Veche de pe ecran. Ce faceți, dom’le, vă bateți joc de oameni? Aștept anunțul „CNA a amendat postul Realitatea TV pentru inducerea în eroare a unor telespectatori nevinovați, care au sperat de pomană că își vor clăti nițel ochii!”.

★ Duminică dimineată am auzit de la buletinul meteo al Realității că în statul american Iowa a căzut grindină cu bucăți de gheață „cît mingile de base-ball”. Cum americanii le măsoară pe toate în inci, picioare, mile, grade Fahrenheit, galoane etc., pare normal să compare și bulgării de grindină cu ceva familiar. Totuși, pentru telespectatorii români ar trebui să se dea un tabel de conversie, să știe și ei cu cîte ouă de biblică, de porumbel, de găină, de prepeliță sau de prepelicar este egală o minge de base-ball.